

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 314. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357994000/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Dette Digt foredrages i Maaneskin. Som et idealt Æmne for Malerkunsten skildres følgende Billede: En Pilgrim i Maaneskin som Allegori paa Menneskeheden: «Er vi maaske Andet end vandrende vildfarende Pilgrimme? Kan Noget oplyse vor Vej uden Lyset fra oven?» Der findes stærke Spor af denne Aandsretning endnu hos Hauch, i den stadige Henpegen paa det Hindsides, i Forkærligheden for Eremit- og Pilgrimsfigurerne.

Dog paa dette Standpunkt af Romantiken sprudler trods den blodløse Spiritualisme endnu en ubehersket Sanselighed i Vejret. Tizian og Correggio lovprises af Frants, da han er bleven helt udviklet som Maler, langt over andre Kunstnere. Især prises Correggio. Om ham hedder det: «I det Mindste skulde efter ham Ingen understaa sig til at fremstille Elskov eller Vellyst, thi for ingen anden Aand har det Glorrigte i Sansvordenen aabenbart sig som for ham.»

Snart blev dette Standpunkt som bekendt opgivet og ved Konsekvensens Magt et andet indtaget. Brødrene Sulpice og Melchior Boisseree fra Köln opholdt sig i Paris, da Fr. Schlegel i 1802 studerede der. Schlegel holdt Privatforelæsninger for dem, og de gammeltyske Malerier i Louvre erindrede dem om nogle gamle Malerier i deres Fødeby, som den herskende akademiske Smag havde bragt i Forglemmelse. Napoleons Ranen af Billeder allevegnefra havde desuden til Følge, at en Mængde tyske Kunstskatte nu var samlede i Paris, saa Studiet af dem var meget lettet.

Hvad Tyskerne havde frembragt i Middelalderen lod sig bedst se af de Billedhuggerarbejder og Malerier, som efter Ophevelsen af milde Stiftelser og Klostre massevis blev kastede ud paa Markedet. De kunstneriske Mindesmærker forstodes dengang ikke mere; Hgegyldig lod man Kirkerne blive forvandlede til Stenbrud og kastede den kosteligste Billedkunst ud paa Gaden. Man solgte Mesterværker til hvilkensomhelst Pris og nærede endda Medlidenhed med Køberne, til hvem man var blevet disse Marskandiservarer kvit. Af Altertavler blev der ofte gjort Vindveskodder, Dueslag, Bordplader eller Skraatag; Opsynsmænd og Vægtene i Klosterbygningerne lagde ofte i med saadanne store gamle Malerier paa Træ, thi i Reglen var selv de bedste blandt disse Malerier næsten ukendelige af Kærterøg, Støv og Smuds.*)

*) Sepp: *Görres und seine Zeit.* S. 89, 90.